

DRAGAN NIKOLIĆ UMALO POGINUO NA SNIMANJU KULTNE SERIJE: Gotovo nikada nije imao kaskadere, a jedna scena ga UMALO KOŠTALA ŽIVOTA

KULTURA - 28.12.2022. 08:10h

Na damočoj sceni gotovo da nema filma u kome svoj trag nisu ostavili Dragan Nikolić i Velimir Bata Živojinović.

Jedan od najboljih srpskih filmova do današnjeg dana, drama "Kad budem mrtav i beo" (1967) otvorila je vrata slave Draganu Nikoliću. Ondašnja jugoslovenska publika prvi put je na velikom platnu pratila glavnog junaka koji nije uzorni omladinac, partizan na liniji revolucije ili udarnik u železari, već suprotno - sitan lopov i neradnik, lažov bez ikakvog talenta, vrline.

Gaga Nikolić proslavio se ulogom u filmu "Nacionalna klasa", koja mu je donela veliku slavu. A tokom karijere izlagao se brojnim opasnostima. U intervjuu koji je dao 1991. godine za list "Sabor" i rubriku "Baksuz" otvoreno je pričao o svemu.

Prema njegovim rečima, nikada se nije libio da preuzme rizik, te je uvek sam snimao scene u kakvima umesto glumaca obično nastupaju kaskaderi. Tekst prenosimo u celosti:

Baksuz sam sam izazivao

Verovatno me je Bog oduvek simpatisao kad sam, eto, zdrav i čitav doživeo i ovaj dan. Nestašan sam bio i ostao, priznajem, i u čisto fizičkom smislu, a i u onom duhovnom. Najčešće sam baksuza lično izazivao, a postoje i dan, nedelje, pa i godine, kad sve ide nizbrdo. A mnogi su me baksuzi i dobrovoljno spopadali. Bilo je toga i previše onih godina u vreme snimanja "Seoba". Kad su carovali baksuzi u ljudskom obliku. Muka mi je da se tog smutnog doba sećam i trudim se svim silama da sve zaboravim. Bile su to možda i neke moje najsnažnije, i u ličnom i umetničkom smisli najzrelije godine.

Beše to moja velika, životna uloga, veliki projekt, u koji sam mnogo investirao i uložio sebe. Onemogućeno mi je da radim druge poslove pa sam najzreliju svoju energiju tako proćerdao i profućkao. Dobio sam ipak na nekom iskustvu ukoliko uopšte imam vremena da to iskustvo iskoristim.

Bez kaskadera

Za vreme snimanja mnogih filmova glumio sam u scenama koje su često bile i životno veoma rizične. Daskora sam pokušavao da sve uradim sam, jer su svi moji kaskaderi bili i moji prijatelji i svemu

potrebno su me naučili, a i ja sam voleo da u svojoj ulozi za svaku sitnicu budem i lično odgovoran. Za mene je pravi izazov da budem sve što moj lik i jeste.

"Otpisani"

Kad sam snimao "Otpisane" u jednoj staroj električnoj centrali, gde je bilo ruševina s nekim gvozdenim konstrukcijama, trebalo je da pređem po gvozdenoj štangli, širokoj dvadeset centimetara, a dugačkoj dvadeset metara, između dve ruševine nad prostorom koji je zjapio u dubini preko trideset metara. Pošto je kaskader koji je dublirao Stevu Žigona kao zloglasnog kao zloglasnog Krigera, prešao tu štanglu, upitao me je Aca Đorđević da li lično hoću da pređem. Rekao sam: - Da, kako da ne!

Pošto sam video svog druga kaskadera Pigija kako je lako prešao krenuo sam kao od šale. Negde na pola, na toj večno surovoy tački svih puteva, posumnjao sam da ću moći da stignem preko, i zadrhtao. Konstatovali su to i svi u ekipi što me je još više iznerviralo, pa sam čučnuo, obgrlio šipku i pozvao u pomoć. Osetio sam da sam u opasnosti pošto dole nije bilo nikakve mreže, i da sam se okliznuo, nikad više...

Aca me pošteno izgrdio i rekao da mi više neće dozvoliti da igram u takvim scenama.

Penjao se na dimnjak od 64 metra

Moja uloga u filmu "Moja porodica u svetskoj revoluciji" imala je jednu scenu u kojoj je trebalo da se penjem na dimnjak od 64 metra. Izabran je onaj na Bajlonovoj pivari. Snimale su me tad dve kamere. Jedna sa obližnje "Politikine zgrade, a druga ispod dimnjaka. Pre nego što sam pošao, moj kolega Bata Čengić mi je rekao nešto što nikada neću zaboraviti:

Kao čoveku ti savetujem da se ne penješ, a kao umetniku, da ne odustaneš.

Bio je to demagoški savet ali za mene izazov. Trebalo je da ponesem jednu veliku rolnu na kojoj je pisalo: "Fabrike radnicima" i da je raširim pošto se popnem i uspravim na samom vrhu dimnjaka. Peo sam se po klamfama po kojima se inače penju odžačari, ali pošto dimnjak godinama nije "radio", one su bile rasklimatane i nesigurne. Na vrhu je površina dimnjaka bila poput cigle na koju sam stao, uspravio se razvio parolu...

Preko toki-vokija, koji sam imao u džepu govorili su mi gde i kad da stanem i šta da radim. Pošto sam sve obavio, direktorka Mihić je krenula da viče da siđem, međutim, u drugom džepu sam imao pljosku viskija pa sam rekao da me sačekaju dok popijem u svoje zdravlje, jer na toj vazdušnoj visini nikada nisam imao prilike da pijem viski, sem u avionu. Tad sam shvatio da je lakše popeti se nego sići, kao i u životu uopšte.

Filozofski rečeno, lakše je nekud stići nego vratiti se na staro. Čim se spuštaš gubiš motiv koji vuče, i što si bliže zemlji, sve je teže.

"Nacionalna klasa"

Na snimanju "Nacionalne klase" nisu mi dali da vozim, mada sam glumio reli-vozača, a privatno sam se i bavio religijom. Imali smo tu na Zvezdari jednu pravu trku. Pozvali su prave reli-vozače, među kojima i Komnenića, koji je tad bio prvak države. Vođa snimanja, Laurenčić, nije hteo ni da čuje vozim jer je scena bila na pola filma, što bi značilo da ako se meni nešto desi, neću moći da završim film. Sa Komnenićem, kome nije bilo stalo da pošto poto vozi, sam se dogovorio da ipak vozim ja. Međutim, na samom startu, primeti to Laurenčić, uspaničeno dotrči do mene i vrati me. A trebalo je da to bude jedna tako dobra trka, automobilski "rodeo". Tražilo se, naime, da vozimo po blatu, što se inače u principu ne radi.

Drugačiji od detinjstva

Zov za razliku datira iz detinjstva. Pripadam generaciji koja je bukvalno odrasla na ulici. Nije bilo igračaka, pa smo izmišljali igre, a bile su, što opasnije, to interesantnije. Igrali smo se, na primer, karbitom, od kojega je više mojih drugara stradalo. U ruševinama se moglo naći još po koja zaotala bomba ili nemački šlem i štapini od dinamita, pravi "Eldorado" za nas.

Dolazili smo na poljanu, kopali rupu na koju smo stavljali karbit i polivali ga vodom. Preko smo stavljali praznu metalnu kutiju od konzervi koja je na gornjoj strani bila bušna. Jedan drugar bi stavljao prst na tu rupu dok bi drugi prinosio zapaljenu novinu. Čim ovaj prvi digne prst i vatra se spoji sa s tim vazduhom, konzerva leti u vazduh poput topovskog đula. Tako je jedan moj drug i stradao. O tome gde smo se sve pentrali i vrzmali, pogotovu po onim zidinama na Kališu, pa o spuštanju u Rimski bunar, priča je duga. Međutim, nikada se još nisam potpuno smirio. Upotrebićemo za bolje objašnjenje jednu narodnu koja zbog "narodnih" reči nije baš za novine: "duša hoće, a d... klokoće".

Duša mi je ostala pustolovna i vodi me često po ivici žileta. Uvlači me u opasne teme zbog kojih bi ozbiljno mogao da nadrljam. Kad sam preživeo i "crni talas" zabranjivanja, ne davanja filmova, nego snimanja i oživljavanja velikih ideja koje je zauvek progutao mrak prošlosti, preživeću valjda i buduće duhovne dimnjake i duhovne provalije i ponore.